

Enric PRAT - Pep VILA

A 364185

**MIL ANYS DE
LLENGUA I LITERATURA
CATALANES AL ROSSELLÓ**

Trabucaire

Í n d e x

Pròleg	7
Dels orígens al segle XV	11
[1019 (5 de desembre)] El comte Guifre ven unes terres de Gualter	13
[1074-1090] Jurament de Pere Oliver al comte Gilabert...	14
[c. 1088] Jurament de fidelitat	15
[princ. s.XIII] Remembrança de les queixes dels homes d'Aiguatèbia	16
[1211 (24 de febrer)] Privilegi reial per a Vilafranca de Conflent	17
[s. XII – XIII] GUILLEM DE CABESTANY, <i>Lo doutz cossire</i>	19
[s. XII-XIII] PONÇ D'ORTAFÀ, <i>Si ai perdut mon saber...</i>	22
[~1270-1284] Cronicó de Perpinyà	24
[s. XIII] FORMIT DE PERPINYÀ, <i>Un dolz dezirs amoros</i>	26
[c. 1284] Reva de Perpinyà	27
[1283-1288] Crònica de Bernat Desclot	28
[2 ^a meitat s. XIII] Vides de sants rosselloneses	32
[1306] Ordinacions de Perpinyà	39
[1308 (13 de desembre)] Ordonament de les dones e donzeles...	40
[1312] Aquestes són les costumes de Perpenyà atorgades...	43
[1323] Lletra del batlle de Salses	46
[1323] Testament	47
[1339] Constatació d'impotència marital	49
[1344] Ball de la dansa mesclada al palau reial de Perpinyà	51
[1345 (31 d'octubre)] Albarà del pagament fet a Mosse Jacob...	51
[1348 (10 d'abril)] Rumors d'escampadors de pesta	52
[1356] L'obra del rellotge i la campana del castell de Perpinyà	53
[2 ^a meitat s. XIV] FRA PERE RIU, Comentari català al salm <i>Miserere</i>	55
[1376 (10 de gener)] Encàrrec d'un retaule de sant Miquel	56
[1397] Tres conjurs i un refrany	58
[finals s. XIV o princ. s. XV] Epístola de Sant Esteve	60
[finals s.XIV o princ. s.XV] Epístola farcida de sant Joan Evangelista	61
[s. XV] Fragment d'Illa	62
[1409] La vostra amor m'ich fa venir, senyora.	63
[1418] Contracte de nòlit per anar a Gaieta i Romania	64
[1426] Cerimònies dramàtiques celebrades a la catedral de Perpinyà	66
[1 ^a meitat s. XV] <i>Ara ballau, companyes</i>	68
[1 ^a meitat s. XV] <i>Na Francina, la beneita</i>	69
[1441] Presència de joglars al poble de Pontellà	70
[1453 (27 de juny)] Lletra de canvi	72
[1456] Antigues receptes mèdiques	73
[1457 (23 d'abril)] Processó en honor de sant Jordi	74

[1458 (27 de juny)] Mort del rei Alfons V	75
[1460 (26 de juliol)] Els síndics de Perpinyà denuncienc...	75
[1461 (17 de setembre)] Carta justificant el retard en el...	76
[1462 (10 de març)] Cerimonial observat durant l'entrada a Perpinyà	77
[1462 (10 de juliol)] Entrada al Rosselló de les tropes franceses	78
[1474] Inventari dels béns del difunt Guillem Salabert d'Elna...	79
[1475] El rei Joan II atorga el títol de <i>fidelissima</i> a la vila de Perpinyà	81
[1475 (14 de febrer)] Antoni Gros, empobrit, ha de vendre's...	82
[1476] Lletra de Pere Bou a Narcís Gili, notari de Barcelona	83
[2 ^a meitat s. xv] FRANCESC MONER, Cobles de les tisores	84

Del segle XVI al segle XVIII

[1502] Vocabulari català-alemany	93
[1503-1601] Memòries de l'església de Sant Jaume de Perpinyà	95
[1505 (9 de setembre)] Privilegi reial concedit a la universitat d'Elna	98
[1509] Capítols fets entre mossèn Altalló amb mestre Rosembach...	99
[1514 (juliol)] Els pobres de l'hospital de Perpinyà	101
[1544] Perpinyà assetjat pel rei de Fransa	104
[1548 (3 de març)] Acta d'amortització per la barca del riu Tech...	105
[1565 (13 de juliol)] Entrada a Perpinyà del cardenal Ugo de...	106
[1580 (23 de març)] Entrada a Perpinyà del cardenal Alexandre...	107
[1586] FRANCESC COMPTE, Il·lustracions dels comtats...	108
[1587] Utilíssim, prompte y fàcil remey e memorial per a...	112
[1589 (22 d'agost)] MIQUEL LLOT, Carta de l'autor...	115
[1590] FRA MIQUEL DE CORRONS, Vida de sant Honorat	120
[1598 (6 de gener)] Sol·licitud d'armes per por d'una invasió...	128
[1598 (23 d'octubre)] Cartell demanant ajut per a Nostra Senyora...	129
[1603-1642] PERE PASQUAL, Diari	131
[1607] Pesta a Tolosa de Llenguadoc	135
[1612-1628] Diari de Jeroni Cros	137
[1614 (12 d'agost)] Concòrdia entre los senyors síndichs...	140
[1617] MIQUEL AGUSTÍ, Secrets dels raïms y de fer los vins	143
[1617] BALTASAR SEGÒVIA, Llibre de Geometria. De l'ofici de sastre	145
[1622 (setembre)] Ban sobre les veremes	147
[1628] ANDREU BOSCH, De la llengua cathalana y de son origen...	148
[1630] HONORAT RIU, Dues aprovacions	151
[1630] PERE NICOLAU, Octavas en alabanza de santa Maria...	153
[1632 (4 de febrer)], Lletra dels cònsols de Perpinyà...	156
[posteriorment al 1632)], Epidèmia de pesta a Perpinyà	157
[1638] JOAN MAS, Sermó per la victòria de Fuenterrabia	158
[1637-1664] HONORAT CIURÓ	160
I. Tractat de la capella (1637-1664)	160

II. Camins traçats (1642)	165
[1644] ANÒNIM, Sonet a l'auctor, fet per un devot	167
[1644] JOSEP ELIAS ESTRUGÓS, Al lector	168
[1651] Convocatòra de sometent	170
[1654 (20 de juny)] Atac a Prats de Molló	171
[1654 (24 de juny)] Lletra de Lluís XIV a Francesc Sagarra	172
[1659 (27 d'abril)] Comissió contra els miquelets encarregada...	173
[1660 (11 d'abril)] Entrada de Lluís XIV a Perpinyà	174
[1661 (22 d'octubre)] Lletra del rei de França Lluís XIV	175
[1661 (20 de novembre)] Festes pel naixement del delfí	176
[1662] Decret del 5 de maig de 1662 del Consell Sobirà	177
[1666] FRANCESC MARÈS, Història ... N.S. de Núria...	179
[1666] ANTON IGNASI DESCAMPS I DE TORD, Sobre la vocal neutra	191
[1668] Decret contra els Angelets de la terra	194
[1672 (16 de novembre)] Contractació d'un mestre a la vila de Tuïr	197
[1676 (18 d'abril)] Comunicat del general Noailles de part del Rei...	198
[1677 (26 de novembre)] ANTON IGNASI DESCAMPS, Approbació...	200
[1682] Festes pel naixement del duc de Borgonya	202
[1683 (1 de maig)] Goigs de la pública aparició de l'Àngel...	203
[2 ^a meitat s. XVII] FRANCESC FONTANELLA...	206
[1685 (24 de juny)] Capítols matrimonials	208
[1686] Redondillas del doctor Emanuel Bòria...	210
[1686] JOSEP JOCAVELL, Reglas per los hermitans	211
[1691] Horas cathalanas	214
[1695] LLUÍS GUILLA, A Maria Santíssima	219
[1697] Festes a Perpinyà en honor de la pau	220
[1698] Inventari del castell de Nyer	221
[finals s. XVII] Introducció profana a una passió	223
[finals s. XVII] Las dispositions del theatro	228
[1700] Cartell de la confraria de les Santes Espines...	232
[1702-1722] Dietari de la família Bonafós	233
[1707] Decret del bisbe Basan de Flamenville...	235
[1711] Goigs del molt gloriós patriarca sant Josep, espòs de Maria	236
[1714 (8 d'abril)] Intimació de pagament d'impostos...	240
[1717] Canonització dels sants confessors Lluís de Gonzaga y...	241
[posterior a 1721] Billets de banca	242
[1721-1768] JOSEP PAGÈS, Llibre de la rectoria	244
[1729, 1738, 1739] Documents sobre Sant Llorenç de Cerdans	248
[1730] ANÒNIM, Lo judici de Paris, pastor	249
[1734 (12 d'octubre)] Un matrimoni clandestí	253
[1735] Càntich per animar a la retreta	254
[1738 (29 de juliol)] Darrera acta de baptisme en català d'Illa	257
[1740] Festes celebrades a Perpinyà per la canonització...	258

[1746, 1749] Llibre Vermell de la vila de Prada	260
[1750] Lletra particular del Conflent	261
[1753] SIMON SALAMÓ - MELCIOR GELABERT, Regla de vida	262
[1753] JOAN CANDI, Transformació de la Llotja de Mar de Perpinyà...	264
[1756 (5 de maig)] Cerimònia de posar la primera pedra de l'església...	267
[2ª meitat s. XVIII] JOSEP BALANDA SICART, Tragèdia dels martyris...	268
[1768] ANTONI MOLAS, Nadal. Per lo dia dels Reys...	270
[1776 (17 d'agost)] Goigs en alabança de Nostra Senyora del Pont...	275
[1778 (7 de novembre)] Lletra demanant una misió per a Illa	277
[1782 (octubre)] Un enterrament a la Menera	280
[1785 (29 d'octubre)] Lletra de Joana de Ros al seu marit...	281
[1785 (1 de novembre)] Lletra d'Anton de Ros al seu gendre...	282
[1789] Cahier des dolances & pleintes de la comunité de Serrabonne	283
[1792] JOSEP BERTRAN DE PRATS, Cansó de la nació francesa	284
[1792] MIQUEL RIBES, Traducció d' <i>Esther</i> de Jean Racine	286
[1794] 1793!	291
[1794 o 1795] Lo català republicà a tots sos compatriotas...	295
[1796] Jesús batejat per sant Joan Baptista	302
[1797] Tragèdia dels màrtirs sants Cosma y Damià	305
[finals s. XVIII] JOSEP JAUME, Himne per la festa de la Purificació...	310
[finals s. XVIII] ANTONI DE BANYULS I DE FORCADA, Lo pastor y la pastora	312
[finals s. XVIII] Lo coronament de David	314
[finals s. XVIII] Sant Joan dins lo desert	316
[finals s. XVIII] Sacrifici d'Abraham	320
[finals s. XVIII] Pastoril sobre la Nativitat de Jesuchrist...	325
[finals s. XVIII] Proclamació. Los representans del poble francès...	327
[2ª meitat s. XVIII -1812] Llibre de raó d'un pagès de Cerdanya	331
[finals s. XVIII o principis s. XIX] La professó del Dijous Sant	333

Segle XIX

[1803] L'exili d'Antoni Millet	337
[1804] Ball d'en Serrallonga	340
[1806] PERE MARCÉ, Los set salms penitencials	345
[~ entre 1806 i 1814] Cobles... de l'invicte màrtir sant Napoleó	350
[1807] Compendi del Catecisme	352
[abans de 1807] JOSEP JAUME, Dues nadales	355
[1807] Traducció de la paràbola del fill pròdig	358
[~ entre 1802 i 1819] PERE PUIGGARÍ, La majordona collonada	360
[~ Entre 1802 i 1819] XAVIER CELLÉS, Lo desespero del pare Hortal	366
[Abans de 1820 (?)] <i>Épigramme contre des poètes Catalans...</i>	367
[1833] JOSEP TASTU,	368
I. Lletra a Raynouard	368

II. Los contrabanders	370
[1837] Càntich en honor de santa Philomena, verge y màrtir	375
[1841] D. BARÓ, Nova col·lecció de càntichs espirituals...	379
[1842] Catecisme (del bisbe Saunhac-Belcastel)	381
[1842 (30 de juliol)] La mia estimada	383
[1846] Plany sobre els trabucaires	385
[1848] La República triomfarà	388
[1849] ESTEVE ARAGÓ, La rossellonesa	389
[1858] ANTONI [?] PUIGGARÍ (traducció d' <i>Athalie</i> de JEAN RACINE)...	391
[1858] Narració rimada en <i>-al</i>	393
[1859] Cobles en llaor dels màrtirs sants Abdon y Sennén	395
[1863] Chanson sur l'aire de la Marseillaise	397
[abans de 1864] Un treballadou á sous amichs del Département	399
[1868 (3 d'abril)] Lletra de Bernat Alart al President dels Jocs Florals	401
[1868] PERE COURTAIS, L'Homero rossellonès	404
[1870] Marchand de vi	410
[1872] Lletra de Pere Courtais a Manuel Milà i Fontanals	412
[1873] FRANCÉS ROUS, Catalanas y catalanadas	414
[1878] Paràbola del fill pròdich	418
[1882] ANTONI JOFRE, Les bruixes de Carançà	420
[1882] J. BERGNES, Col·lecció de proverbis, màximes y... catalans	425
[1882] JOSEP BERGNES, En Perot, en Jepot y jo...	428
[1883] JAUME BOHER, La Verge Maria fent endormir lo infant Jesús	437
[1885] JOAN BAPTISTA MOLÍ, <i>PASTORET DEL CORAL</i> , Relació...	439
[1887] JOSEP BONAFONT, <i>LO PASTORELLET DE LA VALL D'ARLES</i> , Ais	450
[1887] CARLES BOSCH DE LA TRINXERIA, excursió als cingles de Talaixà	454
[1887] JAUME BOHER, Lo roc del frare (Llegenda)	458
[1887] PERE TALRICH, Records del Rosselló	465
[1887, 1895, 1896] Lletres de Justí Pepratx a Jacint Verdaguer	477
[1888] CARLES BOSCH DE LA TRINXERIA, La llengua catalana...	480
[1888] ALBERT SAISSET, <i>UN TAL</i> , Mousica da trouca-l'ambout	481
[1889] ANTONI PUIGGARÍ, Penediment	484
[1889 (8 de desembre)] Lletra d'Honorat Pinó al seu germà Eloi	485
[1890] Albert Saisset, <i>Un Tal</i> , Mal tems!	489
[1890] Lletra de Josep Tolrà de Bordes a Jacint Verdaguer	492
[entre 1890 i 1905] JULI CORNEVOL, El cor que no rebrota	494
[1891] JAUME BOHER, La Immaculada	495
[1892] Lo cabrer de Forse-ral	496
[1894 (2 d'abril)] Lletra de Justí Pepratx a Marià Vayreda	505
[1896] ÉTIENNE FALGUÈRE, La boumbe de dynamite	507
[finals s. XIX] PAUL COROMINES, La Guidette	510
[finals del s. XIX] MOSSÈN CASENEUVE [?], <i>La casa de Llar...</i>	511

Poesia folklòrica

Muntanyes de Canigó	514
Muntanyes regalades	514
La minyona del Rosselló	515
Lo Pardal	516
Els presos de Perpinyà	518
Perpinyà n'hi ha una nina	519
La porqueirola	520
Les joies de boda	522
Sense títol	523
A Betlem	523
Nadal	525
La Verge Maria del Coral	527
Cançons de Pandero	529
Oració	530
Joan del Riu	531
Puríssim gira la mà...	532
Goigs dels ous a l'honor de la Verge Maria del Món...	532
Cantarelles dels goigs dels ous	535

Segle XX

[1902] Lletre de J. Falguere a Jacint Verdaguer	541
[1902 (maig)] JULI DELPONT, A Mossén Jacinto Verdaguer	542
[1902] JULI CARSALADE DU PONT, Als catalans de l'altra vessant de Pirineu	543
[1903] JAUME BOIXEDA, Pels vergers	545
[1903 (3 de març)] Lletre de Pere Vidal a Johannes Fastenrath	547
[1906] MN. JOAN BLAZY, Consolidació del català al Rosselló...	548
[1907] ESTEVE CASEPONCE, L'avare y'l gelós	553
[1907-1908] Mostres de llengua popular	558
[1909] PERE BURLANER, La professió	562
[1909] PAU BERGA, El llop i l'anyell	565
[1914] MARTÍ JAMPY	567
I. Lo Roch Payler	567
II. Com en Dalmau de Paracols va vendre sa filla a Satanàs	568
[1915 (20 de març)] Carta oberta al senyor Xènius...	571
[1916 (20 d'agost)] Lletre de J. Delpont a R. Miquel i Planas	573
[1915 i 1917] FRANCESC FRANCIS, Als nostres morts...	575
[1917] JOAN BLANIC, Refranas catalanas. Proverbis	578
[1918] Resposta de Lluís Pellissier a M. Folguera Duran	580
[1919, 1920] JOAN BADUA, Lo català - La tramuntana	582
[1919] ANÒNIM, La sopa de menta	584

[1920 (5 de maig)] HORACE CHAUVET, Rossellonesos y catalans	586
[1920] ANTOINE BATLLE, Al Square	588
[1923] Lletra de Josep Sebastià Pons a Carles Grandó	589
[1924 (3 d'octubre)] Lletra de Pere Vidal a Francesc Carreras Candi	590
[1931] ESTEVE CASEPONCE	591
I. Per la llengua catalana	591
II. Els dos amics (de La Fontaine)	592
[1933 i 1949] CARLES GRANDÓ, Cambra d'estiu - Nostra llengua	594
[1934] JOAN NARACH, Fullaraca	596
[1934] LUCIE BARTRA, Lluna rossa	597
[1934] JOAN AMADE, Credo vell i sempre nou...	603
[1937] PERE DE FENOLLET [PERE VIDAL], El rossiniol i el pagès	606
[1943] GUMERSIND GOMILA, Les teulades - La sorra era calenta	608
[1951] ENRIC GUITER, Sant Llorenç de la Salanca	610
[1957] EDMUND BRAZÉS, Juny - La busaroca canta	611
[1886-1962] JOSEP SEBASTIÀ PONS,	613
I. Color de perla - Color de tardor...	613
II. Oratoris de l'Aspre	618
[1964] EMILI FOXONET, Font de Talló (fragment)	623
[1964] ELISABET OLIVERES-PICÓ, L'ollada a l'estil de Fontpedrosa	624
[1965] SIMONA GAY, Acord callat - La teva mà	626
[1966] JORDI PERE CERDÀ, <i>Tindriem una casa...</i>	628
[1976] GERARD VASSALLS, Sobre dialecte i llengua normativa...	631
[1979] JORDI CARBONELL I TRIES, Un home qualsevol	633
[1981] FRANCESC CATALÀ, Per quina obra?... - Dins la més dura mà...	637
[1982] JORDI MAS, Festa de Cotlliure - Primavera	639
[1987] JAUME QUERALT, Tu anaves	640
[1988] JOAN TOCABENS, El castell de l'Esparver	643
[1988 i 1996] PATRICK GIFREU	644
I. Incriminació del classicisme	644
II. Dalí, un manifest ultralocal	645
[1992] RENADA-LAURA PORTET, Una ombra anomenada oblit (xxvi)	647
[1994] PERE VERDAGUER, Edmund Brazés	648
[1997] JEP GOUZY, The Fabulous Concert	650
[1998] JORDI PERE CERDÀ, Passos estrets per terres altes	652
[2000] JOAN-LLUÍS LLUÍS, Dues llunes aspres	654
[2001] ALEIX RENYÉ, Poema	656
[2001] JOAN DANIEL BEZSONOFF, Les dones de paper	658